

معمای حفظ قرآن کریم

آموزش روش‌های مختلف

حفظ

مرور

تثبیت

حفظ شماره آیه

آمادگی حفظ

کلاس‌داری

آمادگی مسابقات قرآن

مؤلف:

حاتم کشاورزی

سرشناسه: کشاورزی، حاتم، ۱۳۶۳ -

عنوان و نام پدیدآور: معمای حفظ قرآن کریم آموزش روش های مختلف حفظ مرور تثبیت حفظ شماره آیه
آمادگی حفظ کلاس داری آمادگی مسابقات قرآن / مولف حاتم کشاورزی.

مشخصات نشر: تهران - فروش - ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۱۲۱ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۹۲-۳۰-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: قرآن - حفظ - راهنمای آموزشی

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ م۶ک۵/۸ BP۸۰

رده بندی دیویی: ۱۱۰.۵۱

شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۴۳۰۰

کرمعمای حفظ قرآن کریم

حاتم کشاورزی

ناظر فنی: صدیقه طلایی

صفحه آرا: معین دلاوری

طراح جلد: علی عشقی

نوبت چاپ: اول - زمستان ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۸۵۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است.

آدرس: تهران - میدان انقلاب اسلامی - خیابان کارگر شمالی بالاتر از نصرت - پلاک ۱۱۴۶

تلفن: ۶۶۵۶۹۸۹۱ و ۶۶۹۳۱۶۶۹ دورنگار: ۸۹۷۸۴۵۵۸

وب سایت: www.hamyari.in

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۱	بخش اول
۱۱	مقدمات حفظ قرآن
۱۲	مقدمات حفظ قرآن
۱۳	بخش دوم
۱۳	شمیمی از روایات و آیات وارد شده در باب حفظ قرآن
۱۴	حفظ قرآن در قرآن
۱۵	حفظ قرآن در روایات
۱۸	حفظ قرآن در اندیشه امام و بزرگان
۲۲	بخش سوم
۲۲	سن مناسب برای شروع حفظ
۲۳	سن مناسب جهت فراگیری قرآن توسط کودکان
۲۴	موضوع اول: اشتیاق به حفظ قرآن از جانب کودک
۲۶	موضوع دوم: بایدها و نبایدهای خانواده در حفظ قرآن
۲۸	شیوه‌های آموزش قرآن به کودکان
۳۰	قصه گویی
۳۱	بخش چهارم
۳۱	ویژگی‌های مصحف حفظ مکان و زمان مناسب حفظ مناسب‌ترین دوره برای ترتیل جهت حفظ
۳۲	ویژگی‌های مصحف حفظ
۳۳	مناسب‌ترین زمان و مکان برای حفظ
۳۶	کدام دوره ترتیل برای استفاده حافظان قرآن مناسب‌تر است؟
۳۹	فواید استماع به دوره‌های ترتیل
۴۰	از کجای قرآن شروع به حفظ کنیم؟
۴۲	بخش پنجم
۴۲	حفظ قرآن و شیوه‌های مختلف آن
۴۳	تعریف حفظ
۴۳	روش‌های مختلف حفظ قرآن
۴۴	روش‌های دیگر حفظ

۴۶	بهترین روش حفظ قرآن برای کودکان چیست؟
۵۱	برای حفظ یک مقطع (مثلا یک صفحه) باید چه کارهایی انجام داد؟
۵۵	بخش ششم
۵۵	مرور محفوظات
۵۶	اهمیت و جایگاه مرور در حفظ قرآن
۵۶	اقسام سه گانه مرور
۵۸	روش های مرور
۶۲	بخش هفتم
۶۲	تثبیت و ترمیم محفوظات
۶۳	تثبیت محفوظات
۶۳	اصول تثبیت
۶۴	نحوه تثبیت صفحات متوسط و بالا
۶۴	اصول مهم دیگر
۶۵	شیوه های تثبیت دو نفره
۶۵	راهکارهای تثبیت محفوظات
۶۶	اقسام تثبیت
۶۷	ترمیم محفوظات
۷۰	بخش هشتم
۷۰	مباحثه
۷۱	جایگاه مباحثه
۷۱	فواید مباحثه
۷۲	آداب مباحثه
۷۳	طریقه مباحثه
۷۴	روش های دیگر
۷۵	ویژگی استفاده از این روش در کلاس های حفظ
۷۵	نکات مهم هنگام مباحثه شاگردان در کلاس
۷۷	بخش نهم
۷۷	حفظ آیات مشابه، ترجمه آیات، شماره آیات و ...
۷۸	روش حفظ آیات مشابه
۸۰	حفظ ترجمه آیات، شماره آیات، شماره صفحات و ...
۸۱	فواید حفظ شماره آیه

در صورت حفظ نکردن شماره آیات:	۸۱
سه روش عمومی و پرکاربرد برای حفظ شماره آیات	۸۲
روش‌های متداول دیگر	۸۳
راه‌های تقویت و نگهداری شماره آیات	۸۳
مطالب دیگری که بجز از آیات قرآن نیاز هست حفظ شود	۸۴
بخش دهم	۸۵
نکات مفید پیرامون موضوع حفظ قرآن	۸۵
تاثیر حضور در جلسات حفظ و استفاده از استاد	۸۶
پرسش از محققان، یکی از ارکان جلسات حفظ	۸۷
افراط و تفریط	۸۸
رعایت نکات قبل توجه جهت تقویت حافظه	۹۴
بخش یازدهم	۹۶
عوامل کنار گذاشتن عصبانیت	۹۶
عوامل کنار گذاشتن حفظ قرآن	۹۷
چرا قرآن را حفظ کنیم:	۱۰۰
آثار اجتماعی حفظ قرآن	۱۰۴
عوامل تنبلی در حفظ قرآن	۱۰۷
بخش دوازدهم	۱۱۰
روش کلاس‌داری جدول زمانبندی حفظ چگونه احتمال موفقیت در مسابقات را بالا ببریم نمودار	
حفظ قرآن	۱۱۰
روش کلاس‌داری	۱۱۱
روش‌های پرسش استاد	۱۱۱
جدول زمان‌بندی حفظ	۱۱۲
چگونه احتمال موفقیت در مسابقات را بالا ببریم	۱۱۵
نکات عمومی:	۱۱۶
منابع و مأخذ	۱۲۱

مقدمه

به عملیات ذخیره‌سازی اطلاعات در ذهن به منظور یادآوری دوباره «حفظ» می‌گویند. این اطلاعات می‌تواند صوتی، تصویری، حسی و یا ترکیبی از این‌ها باشد. این عملیات فرآیندی دارد که ذهن باید آن را طی کند. این فرآیند در افراد مختلف گوناگون است؛ یعنی هر فرد بنا به حافظه‌ی غالب خود این فرآیند را متکی بر روی آن حافظه انجام می‌دهد. حفظ قرآن نیز از این قاعده مستثنا نیست و به‌عنوان یک داده‌ی صوتی تصویری باید فرآیند حفظ را طی کند.

حفظ قرآن کریم یکی از فضیلت‌ها و زینت‌های مومنان و مسلمانان است که از عصر نزول قرآن کریم تا کنون، همواره از جایگاه والایی در فرهنگ دینی، برخوردار بوده است. به‌همین سبب، حافظان و حاملان قرآن در جامعه‌ی دینی، افرادی الگو و مورد توجه مسلمین بوده‌اند. چرا که آنان در اثر انس، به یادگیری با این کتاب هدایت، از گزاره‌های انسان ساز آن باخبر بوده و در صورت صلاح کردار و تربیت نفوس خویش، در عین بهره‌مندی از اثرات تربیتی آن، مروج فرهنگ قرآنی و مبلغان آن به حساب می‌آیند.

به برکت پیروزی انقلاب اسلامی به دست بیان‌گزار الاهی‌ش امام خمینی (ره) در میهن عزیز ما نیز در کنار توجه به بسیاری از دستورات و تأییدات هدایت‌گر دینی، حفظ قرآن کریم نیز مورد توجه جامعه‌ی ما قرار گرفت و ارزش و جایگاه عمده‌ی آن را از یافت؛

سپس با رهنمودها، حمایت‌ها و هدایت‌های ولی امر مسلمین، حضرت آیت الله العظمی امام خامنه‌ای (مد ظله)، رواج و شتاب بیش‌تری به خود گرفت؛ تا بدانجا که هم‌اکنون حفظ قرآن در سطوح مختلف آموزشی از سال‌های پیش از دبستان تا تحصیلات عالی مورد توجه مسئولان و مربیان این حوزه‌ها است. در سال‌های اخیر نیز موسساتی به‌صورت تخصصی در این عرصه وارد شده و به آموزش و راهبری علاقمندان در این زمینه می‌پردازند.

در این میان نقش تعلیم‌گران و مربیان آموزش حفظ قرآن کریم نیز، خطیر و قابل توجه است. افرادی که عهده‌دار تعلیم و آموزش حفظ قرآن کریم می‌گردند، در صورت داشتن دانش

کافی در این عرصه و شناخت صحیح وظایف، بایدها و نبایدهای آموزش حفظ، بی‌تردید توانایی بیش‌تری در نقش آفرینی شایسته خواهند داشت.

در این نوشته سعی شده روش حفظ مبتنی بر به کارگیری انواع حافظه و استفاده حداکثری از آن‌ها و همچنین روش‌های مختلف مرور تثبیت و ترمیم محفوظات ارائه شود و در هر مورد توضیحات درخور ارائه شود و مطالبی موجز ولی متناسب پیرامون عوامل موثر بر حفظ همانند سن شروع به حفظ، زمان و مکان حفظ، مباحثه، ترتیل مناسب، چگونگی حفظ آیات متشابه و نحوه حفظ ترجمه، شماره آیه و همچنین نکاتی حائز اهمیت در مورد تقویت حافظه و روش کلاس‌داری و محاسباتی عوامل کنار گذاشتن حفظ قرآن ارائه شده است.

باتشکر

حاتم کشاورزی